

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5. uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četr leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60. — Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inzerate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — Inzerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin., za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inzerati po dogovoru. Inzerati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjav: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

V zagati!

In srečno smo zopet zašli v slepo ulico!

Skader so zavzeli Črnogorci. Kako enostavno se to sliši in kako naravno je to. Več nego šest mesecev so ga Črnogorci oblegovali, doprinesli so hekatombe žrtev, kri je tekla v potokih, velesile so ukazovale, blokirale, demarširale, a Črna gora, ne meneč se za vse to, je zavzela Skader. Važnost tega dejstva ne zmanjšuje okolnost, da ga pravzaprav niso zavzeli, ampak da se je našel med turškimi generali tudi dober diplomat, ki je Skader predal Črnogorcem pod gotovimi pogoji. Prav veselo življenje je baje sedaj tam doli. Črnogorski uradi že poslušajo in kralj Nikita se počuti v Skadru, kakor doma. Vse to je naravno. Črna gora, hribovita in nerodovitna, je stremila za tem, da dobi saj košček rodovitne zemlje ob Bojani, in dobila ga je.

In vendar pomeni zavzetje Skadra za Avstrijo skorodane katastrofo. Saj nas sicer Skader nič ne briga, nikdar ga nismo hoteli imeti zase, ampak podariti smo ga hoteli novo ustanovljeni „samostojni“ Albaniji. Začetkoma nam je bilo tudi vse eno, če bi bilo to „podarjeno“ mesto Djakova. Ker pa se je Rusija zavzela za to, da pripade Djakova Srbiji, smo našli, da zahteva naš „življenski interes“ in naše kavalirstvo, da podarimo Albaniji Skader.

In našem moledovanju so se uklonile celo velesile in priznali so po londonski konferenci — to je, po sestanku evropskih diplomatov, ki se specijelno odlikujejo po svoji needinosti — Skader Albaniji.

A zgodilo se je nekaj nečuvenga! Črnogorski kralj Nikita se ni zmenil ne za Avstrijo, ne za velesile, ne za blokado obrežja, oblegoval je Skader dalje in naposled sklenil s braniteljem Skadra, Essad pašo kompromis, glasom katerega je prepustil Essad paša Skader Črni gori, a sam se je pa proklamiral za neodvisnega kralja Albanije. Navdušeno so ga sprejeli Albanci. Združil se

bo z Džavid pašo ter tako poveljeval armadi 50 do 60 tisoč mož.

In tudi to bi se zdelo človeku popolnoma pametno. Albanski knez naj gospodari Albancem. Sin rodne zemlje je, iz najstarejšega albanskega plemena, star general in prakso ima, kako je ravnati z divjimi Arbanasi. Ali menda prav zato, ker je pametno, ne gre avstrijskim diplomatom v glavo. Vsi, tudi oficijozni krogi priznavajo, da nam je pravzaprav vseeno, kdo da ima Skader. A sedaj se gre baje za našo čast in zato treba Nikito in Essad pašo z oboroženo silo prepričati, da se ne smeta ozirati na interese svojih podanikov, ampak da morata storiti edinole to, kar jima zaukaže Avstrija. Nemški šovinistični listi kar trepetajo samega pričakovanja, kdaj bo Avstrija prestopila mejo in kdaj bodo naši polki naskakovali Taraboš. A tudi avstrijske diplomate je zapustil zdrav razum. 28. aprila smo stavili takorekoč ultimatum celi Evropi. Na londonski konferenci smo zahtevali, da velesile takoj izkrcajo vojaštvo, ki naj prežene nagajivega Nikito iz Skadra. Ako pa tega velesile ne bi hotele storiti, naj se poveri Avstriji naloga, da nastopi samostojno proti Črni gori. Ako pa nam londonska konferenca tega ne dovoli, bomo kar sami napadli Črno goro, tudi brez dovoljenja velesil.

In tako se bo morda strmečemu svetu nudila grandiozna slika. Avstrija s svojim dvamilijonskim vojaštvom proti četrtilijonskemu prebivalstvu Črne gore, ki krvavi po šestmesečnem boju iz vseh ran. In temu prebivalstvu hočemo vzeti to, kar si je izvojeval s hrabrostjo in vztrajnostjo. In menda si naši cenjeni diplomatje še domišljajo, da bodo želi za ta korak veliko slavo. Že sedaj nimamo mnogo simpatij po svetu, tak korak pa bi moral naravnost vzbuditi sovraštvo proti nam, ne samo pri slovanskih narodih, ampak v celi Evropi.

A tokrat je Avstrija docela osamljena. Celo nemški naš zaveznik se izraža jako hladno in noče o oboroženem pritisku na Črno goro ničesar

slišati. Da je naš južni zaveznik, Italija, proti takemu koraku, je razumljivo, saj čaka le na ugoden trenotek, da se trajno vsede v Albanijo. Tripel-ententa pa se je izrazila direktno proti vsaki taki akciji in polagoma se bodo morali navaditi tudi avstrijski diplomati na eno pot, ki vodi iz te zagate: na mirno in trezno obravnavanje v zvezi z vsemi velesilami.

Pravzaprav je pa težko umeti, zakaj Avstrija ne pripozna obstoječega stanja. Samostojno Albanijo smo zahtevali in jo tudi dosegli. Naravno je, da si je to arbanaško ljudstvo izvolilo svojega kralja in ta kralj ima vendar pravico odstopiti kos svoje dežele komur hoče. Saj vendar nismo zahtevali Skader zase, nego za Albanijo. In Albanija ga je imela, a ga je oddala Črnogorcem.

Kaj nam pravzaprav pri vsem tem ni prav? Ali morda kraljeva oseba? Toda ta nam je lahko vendar deseta briga. Saj smo dosegli svoj namen, da izvojevana Albanija ne pripada ne Srbom, ne Črni gori, ampak da je samostojna. Kaj torej hočemo več?

Pa nam odmeva od tam gori, kjer je otvoril sloviti Kania svoj literarni biro, da moramo rešiti avstrijsko čast. Zlodja, kdo nam je pa rekel vtikati svoj nos v zadeve, ki nas ne brigajo. Ako sedaj celo oficijozni krogi povdarjajo, da nima za nas interesa, čegav je Skader, čemu smo pa potem drezali in nagajali, pa oddajali note in dvignili vse mornarice cele Evrope iz mirnega spanja, da nam sedaj preganjajo ribe v Adriji?

A tudi po drugi strani je stvar skoro komična. Vsi naši nemški listi vpijejo, da nam je Srbija smrtna sovražnica in da bo to tudi ostala do konca sveta. Sedaj se pa prav lahko zgodi, da pade, ako preženemo z oboroženo silo Nikito iz Skadra, vladajoča rodbina Njegušov. Skoro gotovo je, da bi se Črna gora potem združila s Srbijo in ta bi prišla na lep način do Jadranskega morja. To pa smo hoteli že iz vsega početka preprečiti in tudi sedaj bi nam ne preostajalo drugo, kakor konsekventno zastopati to stališče. Dočim

PODLISTEK.

Grof Leo Tolstoj:

Kornej Vasiljev.

Dalje.

II.

Minulo je sedemnajst let in pozno v jeseni je bilo. Nizko je krožilo solnce, ob četrti uri se je že mračilo.

Čreda vasi Andrejevke se je vračala domov. Pastir, ki je svoj čas odslužil, je bil pred postom odšel in živino so pasle žene, menjaje z dečki.

Ravnokar je dospela čreda iz ovsenega strnišča na blatno, od govedinih stopinj razrito in od koles razvoženo čnozempljato široko pot ter se je pomikala med neprestanim mukanjem in meketanjem proti vasi. Pred čredo je hodil visokorasel starček, zavit v temnobarvan, zakrpan in od dežja premočen kmečki suknič, noseč na upognjenem hrbtu usnjato vrečo in na glavi veliko čepico. Razmršeni in sivi so mu bili lasje in brada, le goste obrvi je imel črne. V premočenih, sirovih in izhujenih maloruskih škornjih je starček prišel po blatni cesti počasi naprej, opirajoč se pri vsakem koraku na hrastovo palico. Ko ga je dohitela čreda, je obstal, naslonivši se na palico. Mlada žena s prepasanim krilom in v moških škornjih, s sirovo vrečo iz konopnine čez glavo, je hitela urnih nog kmalu na to, kmalu na ono stran pota, da požene zastajajoče ovce in prešiče. Ko je dospela do

starčka, je obstala ter ga pozorno pogledala.

„Bog s teboj, dedek!“ ga pozdravi naposled z lepodonečim, ljubkim, mladim glasom.

„Bog s teboj, ti pridnost!“ odgovori starček.

„Ali boš tu prenočeval?“

„Bržčas. Truden sem,“ reče starček s hripavim glasom.

„Ni ti treba hoditi k starešini, dedek“, reče ljubeznivo mlada žena. „Pridi naravnost k nam, koj v tretjo hišo na desni. Tašča vedno rada sprejema popotnike.“

„Tretja hiša, praviš. Sinovjeva torej?“ odgovori starček ter dvigne pomenljivo črne obrvi.

„Ali jih poznaš?“

„Seveda, seveda.“

„Kaj pa zijaš, Feduška? Hroma je zaostala!“ — zakliče mlada žena, kazoč na ovco, ki je šepala za čredo na treh nogah. Hitela je nazaj po hromo črno ovco. Z desnico je vihtela bič v zraku ter se trudila z hromo levico obdržati vrečo na glavi.

Starček je bil Kornej in mlada žena ona ista Agaška, kateri je pred sedemnajstimi leti zlomil roko. Omožena je bila v Andrejevki, v vasi, oddaljeni štiri vrste od Gajev. Njen mož je bil član imovite rodbine.

* * *

Kornej Vasiljev je postal iz krepkega, ponosnega in bogatega moža to, kar je bil sedaj: ubog, slaboten berač, ki ni imel razen ponošene obleke na životu drugega, kakor dve srajci v

usnjati vreči in svoj vojaški list. Vsa ta izprememba se je vršila tako počasi, da ne bi bil mogel povedati, kdaj se je pričela in kdaj je bila končana. Le nekaj je vedel ter s prepričanjem trdil, da je bila vzrok njegove nesreče, njegova uničevalka — žena njegova. Bal se je in bolelo ga je, kadar je mislil na to, kaj je bil nekdanj. Kadar pa se je tega spomnil, zasovražil je ono, ki jo je smatral kot vzrok vse nesreče, katero je pretrpel v minolih sedemnajstih letih.

V noči, ko jo je pretepel, je odpotoval k onemu posestniku, ki je imel naprodaj gozd. Kupčija se pa ni sklenila, ker je bil gozd že prodan in tako se je vrnil v Moskvo ter začel popivati. Tudi prej je pil, a sedaj je pijančeval brez presledka kar dva tedna in ko je prišel zopet k zavesti, je odpotoval na jug, da kupi živino. Ali kupil je slabo ter izgubil. Drugič se je napotil, a tudi tokrat ni imel sreče. In po treh letih mu je ostalo od 3000 rubljev, ki jih je imel, le še petindvajset in primoran je bil, stopiti v službo. Pri tem pa je vedno bolj pijančeval.

Najprej je bil oskrbnik pri nekem trgovcu z živino, ali že po preteku leta ga je le ta odpustil, ker se je bil na nekem potovanju napil. Kasneje je prišel k znancu, ki je bil vinski trgovec. A tudi tu ni ostal dolgo. Računi, ki jih je polagal, se niso vjemali in odpustili so ga. Da bi se peljal domov, ga je bilo sram, vrh tega pa je bil še preveč razjarjen. „Tudi brez mene opravi,“ si je mislil: „bogve, če je deček tudi moj?“

je torej sedaj naš „življenski interes“, vojna proti Črni gori, bi bil naš „življenski interes“ v tem slučaju neodvisna Črna gora s Njeguši kot vladarji in vojevati bi se morali s Srbijo za Črno goro.

Ako Avstrija res ostane pri svoji grožnji, da vdere na lastno pest v Črno goro ter prežene s silo Nikito iz Skadra, potem pa še pokaže Essad paši — možu, katerega so kovali do zadnje nedelje v deveta nebesa, a v zadnjem tednu obsojali najmanj na vešala — da ni dobro z nami hruške peči. Kaj pa bomo s Skadrom? Zase ga nočemo, Črni gori ga ne privoščimo, Srbija je naš sovražnik, tedaj ga ne sme dobiti. Albanci se ga tudi branijo, saj so ga odstopili Črni gori. Facit vsega bi končno bil, da primoramo Albance z oboroženo silo, da obdrže Skader!

In komu bomo pač dali Albanijo? Essad paši ne, ta dunajskim diplomatom ni všeč, ker je vodil avstrijsko politiko lepo za nos. A ravno Essad paša z armado 50.000 mož vsebuje takorekoč vojaško moč Albanije in da ga odstranimo, bo treba to moč zdrobiti. Ne preostane nam torej drugega, kakor da se vojskujemo z Albanci za samostojno Albanijo. Vrag in dunajski diplomati naj razumejo to politiko, za možgane normalnega človeka je to pretežka uganika.

A to je sistem — avstrijski sistem, dedščina rajnega Metternicha in Bacha. Nismo srečni, ako ne vohamo vsepovsod veleizdajstva; nismo zadovoljni, če ne živimo v vednem strahu pred našimi južnimi sosedi. Saj zadnje čase kar mrgoli veleizdajskih procesov. Ravno minole dni je bil radi veleizdaje obsojen na Dunaju na 5 let ječe osemnajstleten italijanski paglavec iz Trsta, in v Sarajevu so obsodili na štiri mesece ječe celo štirinajstletnega pobiča. Oba sta bila obstanku Avstrije nevarna. V Dalmaciji se aretira in suspendira vse, kar le zine kaj o Črni gori. Še trak na klobuku kakega dečka, ki nosi črnogorsko ime, nam je nevaren. Z brutalno silo se zatira simpatije Jugoslovanov do krvnih bratov onkraj črnožoltih mej. Baje vse v prosep Avstrije! Pristno avstrijsko! Zatirati lastne državljane, da bi isti vzljubili zatiralce.

Korak, ki ga namerava sedaj storiti Avstrija, pa bo lahko imel nepregledne posledice. Kakor smatramo mi skadersko vprašanje za našo častno zado, ravnotako lahko smatra Rusija, kot zaščitnica balkanskih dežel, to vprašanje za častno. Posledica bi bila v prvi vrsti vojna vsaj na dveh frontah, ki se bi pa razvila gotovo v svetovno vojno. In to vse radi tega, ker se je naša diplomacija zaletela in ne ve več izhoda. In avstrijske grožnje so napravile že dovolj škode. Kurzi na dunajski borzi so minoli teden pädali dan za dnevom. Dočim smo se zadnji čas malo oddahnili, in se je osobito avstrijski industriji odvalil kamen od srca, smo sedaj na slabšem kakor smo bili. Doživeli smo v zadnjih sedmih mesecih več konkurzov, kakor prej v treh letih in ako izbruhne vojna z vso svojo grozoto, nam bo uničila še to, kar smo dosedaj rešili. Cvet avstrijskih narodov pa stoji na meji zato, da njih družine doma stradajo.

Silovit udarec bi bila vojna za Avstrijo in dobro bo treba prevdariti predno se odločimo za ta korak. Trdno pa smo prepričani, da se Avstrija ne uda hujskanju nemškega šovinizma, ampak da poizkusi v zvezi z ostalimi velesilami rešiti ta péle méle mirnim potom.

In tako je šlo ž njim nizdol. Brez žganja ni mogel več živeti. In vdinjati se je moral kot živinski gonjač in ne več kot oskrbnik. Ali tudi kot tak ni naposled dobil službe.

Čim slabše mu je šlo, tembolj je sovražil in dolžil „njo“.

Ko je poslednjikrat služil pri nepoznanem trgovcu kot živinski gonjač, je zbolela živina. Konej ni tega zakrivil, toda lastnik se je razburil ter odpustil njega in oskrbnika. Od tega časa ni mogel dobiti več službe in sklenil je, da gre na potovanje. Pripravil si je par škornjev, vzel dobro torbo, pospravil vanj čaj in sladkor, vzel seboj osem rubljev ter šel v Kijev. Ali tam mu ni bilo všeč in šel je dalje v Kavkaz, v Novi Atos. Med potjo pa se ga je polotila vročica. Hipoma je postal slaboten. Denarja je imel le še en rubelj in sedemdeset kopejk in ker ni imel znancev, je sklenil, da gre domov k sinu. „Mogoče, da je ona, moja uničevalka, tudi že umrla,“ si je mislil. „Ko bi pa še živela ji hočem, zavrženki, saj sedaj tik pred smrtjo v obraz povedati, kaj sem postal vsled njene krivde,“ si je mislil ter šel proti domu.

Vročica ga je napadala vsak drugi dan ter ga tako oslabela, da je le z naporom prehodil dnevno deset do petnajst vrst. Ko je bil oddaljen od doma le še kakih dvesto vrst, mu je denar pošel popolnoma in prisiljen je bil prosjačiti miloščine ter prositi vaške starešine prenočevanja.

„Tako daleč si me spravila,“ si je mislil ter

POLITIČNI PREGLED.

Homatije na Balkanu

naraščajo. Ko je padel dne 22. aprila Skader Črnogorcem v roke, smo se čudili, kako da je mogel oditi skaderski poveljnik Esad paša s celo posadko — okoli 20.000 mož — oborožen iz mesta v notranjo Albanijo. Začudenje je naraščalo, ko se je izvedelo, da so preskrbeli Črnogorci Esad pašo tudi z živili in s streljivom. Dogodki zadnjih dni še le nam pojasnjujejo to zagonetko. Esad paša je izročil kralju Nikiti mesto Skader, sam pa odšel proti jugu, da razglasi sam sebe za kneza ali kralja vseh Albancev. Naravno se je to zgodilo med Nikito in Esad pašo po natančni pogodbi, vsled katere sta zavezana oba pogodnika podpirati drug drugega. Natančna pogodba seveda ni znana; še bolj negotovo je, ali in v koliko je udeležena pri tem Srbija. Da pa obstoja taka pogodba kažejo dogodki. Nikita se ne umakne iz Skadra, Esad pa nastopa kot vladar Albancev.

Tako se množe težkoče glede samostojne Albanije. Skaderski težavi se je pridružila še albanska težava pod Esad pašo, ki se misli združiti z Džavid pašo, tako da bo pod njegovim praporom zbranih do 50.000 mož, ki bodo branili pravo Albanijo proti „samostojni“ Albaniji, kakor jo je sklenila v Londonu pod pritiskom nekaterih velesil konferenca veleposlanikov. Da se prej ustanovi „samostojna“ Albanija, bo treba vzeti ne le Črnogorcem Skader, ampak premagati tudi albansko armado pod Esad pašo.

Kako stališče zavzemajo velesile glede Skadra in glede novega vladarja Albancev? Velesile niso edine, vedno bolj se kaže nasprotje med trozvezi in tripelententom. Pa tudi med posameznimi zavezniki v trozvezi ni prave edinosti. Avstrija zahteva, da naj Nikita izroči v najkrajšem času Skader, drugače nastopi Avstrija takoj z oboroženo silo in mu vzame Skader. Italija pa temu samostojnemu koraku v Albaniji nič kaj ne zaupa, boječ se, da bi utegnil tak korak škodovati njenim interesom v Albaniji. Vsled tega, nekoliko pa tudi vsled rodbinskih razmer s Črno goro — laška kraljica je hčerka Nikite — se poteguje za skupno akcijo vseh velesil. V Berlinu pa pravijo, da bodo sicer storili v danem slučaju svojo zavezniško dolžnost, da pa je pred vsem treba, da se pred tako važnimi koraki pogovore zavezniki med seboj.

Tripelententa, na čelu ji Rusija, pa je odločno proti nasilnostim, izjavljajoč, da je sicer Rusija za to, da ostane Skader albanski, da pa je oborožena intervencija prezgodnja. Velesile naj skušajo Nikito pregovoriti, da odstopi Skader.

Če vse to ovažujemo, bo pač upravičeno prepričanje, da se cela zadeva reši mirnim potom. Nemško časopisje hujska brez razlike strank na vojsko, toda prepričani smo, da se odgovorni krogi zavedajo posledic, ki bi jih imeli prenegljeni nasilni koraki proti Črni gori za avstrijsko prebivalstvo. Upamo, da dobi pred nemškim stališčem prednost avstrijsko stališče, ki nujno zahteva, da živimo z Jugoslovani v dobrih političnih odnosjih, ki edini omogočajo gospodarski razvoj v Avsto-Ogrski.

„Samostojne“ Albanije ne bo.

Leta 1899 se je sklenila med tedanjim našim zunanjim ministrom Goluhovskim in laškim zu-

žugal s pestjo proti svoji ženi. To mu je postala v zadnjem času navada. Ali nihče ni bil tu, da bi ga bil on pretepal in tudi moči ni več imel v pesteh.

Dva tedna je rabil, da je prehodil teh dvesto vrst in popolnoma oslabel in bolan je bil, ko je — oddaljen štiri vrste od doma — srečal Agaško, ki ga ni izpoznala in katero tudi on ni izpoznal. To je bila ona Agaška, katera je veljala za njegovo hčer, kar pa ni bila, in kateri je zlomil roko.

Dalje.

Izlet v Egipt.

Popotni in zgodovinsko-kulturni utisi.

Dalje.

Pod Rimljani se prebivalcem Egipta v materialnem oziru ni godilo hudo; rimski vladarji so pazili, da upravitelji pokrajin niso preveč izmogavali deželâ, kakor se je to dogajalo za časa republike. V verskem oziru nastopi prevrat, krščanstvo prodira z Judeje ne le v Evropo, temveč tudi v Afriko. Krvavo preganjanje kristjanov pod Decijem in Valerijanom zaseže tudi Egipt. Ko se razmere zboljšajo, nastane v Ponilju na eni strani meništvo (Anton Puščavnik Pahomij), na drugi strani se širijo razkolniki, Azijanci in monofeziti. Rimska država propada, Konstantin da dovoljenje krščanstvo javno izpovedovati, izvrši se delitev rimskega imperija v vzhodno in zahodno polovico, prvi sto-

nanjim ministrom Visconti-Venosta pogodba, da ne sme niti Avstrija niti Italija zasesti Albanije in njenih pristanišč. Naslednje leto je dobila ta pogodba dostavek: Če bi se na Balkanu ne mogel vzdržati status quo, tedaj bosta branili Avstrija in Italija nedotakljivost Albanije in nastopili za samostojno Albanijo. Te pogodbe sta se obe države držale zlasti na konferenci veleposlanikov v Londonu, kjer se je na predlog teh držav sklenila samostojna Albanija. Toda Esad paša je s svojo pogodbo s črnogorskim kraljem prekrizal te račune. Nato je sklenila Avstrija z Italijo dne 30. t. m. novo pogodbo, ki določa natančno interesne sfere obeh držav in dovoljuje obema pravico, da zasedeta gotovo albansko ozemlje.

Če se ta sklep izvrši, je samostojni Albaniji odklenkalo, kar se bo tudi skoraj gotovo zgodilo, ker se Esad paša ne bo umaknil prostovoljno.

Državni zbor

se skliče po mnenju predsednika Sylvestra dne 15. maja. To se mora zgoditi že zaradi tega, ker je proračun dovoljen le do 1. julija. Z ozirom na kratek čas bo vlada brzkone predlagala proračunski provizorij. Pa tudi z ozirom na zunanji položaj bi bilo zanimivo zvedeti mnenje državnega zbora. Nemški hujskači trde po svojih listih, da zahteva avstrijsko prebivalstvo vojsko. Resnicoljubnost raznih listov kontrolirati je nemogoče, pač pa je mogoče po parlamentu, ki je voljen na podlagi splošne volilne pravice, natančno zvedeti, kakšno mnenje ima o vojski ogromna večina avstrijskega prebivalstva. Zakaj ne deluje že sedaj ta zanesljivi termometer! Balkansko vojsko so sklenili parlamenti balkanskih držav, balkanska vojna je v resnici narodna vojna. Zato tudi velikanski uspehi! Če je vojna s Črno goro res na korist monarhiji in ne samo Nemcem, bo parlament gotovo glasoval za njo.

Mednarodna finančna komisija

se snide dne 15. maja v Parizu. Naloga ji je trojna. Prvič mora določiti, koliko državnega turškega dolga da ostane na deželah, ki so jih osvojili balkanski zavezniki. Nadalje je treba določiti pogoje in način, kako naj prevzamejo balkanski zavezniki od Turčije pravice, dolžnosti in obveznosti do turških upnikov, ki imajo v zasedenih deželah pravice vsled pogodb in koncesij. Tretjič bode se pečala finančna komisija z zadevo vojne odškodnine, ki jo zahtevajo balkanske države od premagane Turčije.

Na Portugalskem

so poskušali zopet monarhisti združeni z maloštevilnimi nezadovoljnimi republikancev povzročiti državni prevrat. Sedanji republikanski vladi se predvsem očita, da ne izpolni raznih obljubljenih reform na socialnem polju. Tako se n. pr. indirektni davki niso znižali, ampak celo zvišali, kar povzroča bedo med ljudstvom. Vlada je to gibanje zatrla, še predno je moglo uspeti, voditelje je zaprla.

Razmere na Hrvatskem.

Vladni komisar Cuvaj ni nikakor zadovoljen, da se je moral neprostovoljno tako zgodaj umakniti iz političnega življenja in izročiti vladne vajeti svojemu namestniku Unkelhäuserju. Zato je že večkrat poskusil, da strmoglavil svojega tekmeča in zopet sam zasede mehki stolček vladnega komisarja. V ta namen se je poslužil, kakor poroča

lica Rim, drugi — pod katero spada tudi Egipt — Carigrad. Krivoverske sekte rastejo in ko se cerkveni zbor kalcedonski l. 451. izreče proti monofizitom, odpadejo Egipčani od Rima in ustanove prvo narodno krščansko cerkev, koje pristaši se imenujejo Kopti.

Pa že se na vzhodu pojavi nova nevarnost, ki pretresa slabotne temelje degeneriranega bizantskega gospodarstva in zatire krščanstvo v Afriki in Aziji — Mohamedanstvo. Jedva 18 let po begu ustanovitelja nove vere iz Meke v Medino (622 po Kr.) imenovanem hedžra, se dvignejo bojaželjne arabske čete, da z ognjem in mečem širijo vero prerokovo, iztrebljajo nevernike in osvoje nove zemlje. Vojvoda Amru, poveljnik kalifa Omarja osvoji l. 640 Egipt in sezida novo prestolico na mestu, kjer se zdaj nahaja črni ali stari del Kajire. Pravljica je pa, da je o priliki osvojitve Egipta ukazal Amru sežgati slavno Aleksandrijsko knjižnico z besedami: „Če je v teh knjigah to, kar je v koranu (mohamedansko sv. pismo), jih ni treba, če je kaj drugega, so grešne in jih je treba uničiti.“ Zgodovinsko dejstvo je, da je slavna biblioteka zgorela že za časa, ko je Cezar osvojil Egipt, drugo se je pa izgubilo tekom časa. Arabci niso bili, če izvzamemo prvotni verski fanatizem, sovražniki kulture, saj so njihove šole v Španiji slovele po vsem svetu in so jih obiskovali celo katoliški dnhovniki. Egiptu se pod arabsko vladno splošno ni godilo slabo, l. 969. je nastala sedanja presto-

neki ogrski list, precej nečednega sredstva. Ob priliki, ko je padel Skader Črnogorcem v roke, so objavile „Narodne Novine“, uradni list hrvatske deželne vlade, navdušeni članek, kjer se slavi črnogorska zmaga kot zmaga Slovanstva. Nasproti temu pa so smeli drugi hrvatski listi ob isti priliki navesti le suho dejstvo, da je Skader padel; stroga cenzura je črtala celo klicaje, ki naj bi kolikor toliko opozorili čitatelje na važno slovansko zmago. Iz tega nasprotja med vladnim organom in drugimi hrvatskimi listi sodi napominani ogrski list, da je posegel vmes neprostoovoljno počivajoči Cuvaj in napravil Unkelhäuserju sitnosti. Cuvaj je že ponovno poskušal svojega namestnika očrniti na Dunaju in v Budimpešti. Vsled tega se sumi, da se je spisal omenjeni navdušeni članek v „Narodnih Novinah“ z njegovo vednostjo in da ga cenzura na njegov ukaz ni zasegla. Tako je dobil Cuvaj v roke pismen dokaz, kako da je nevaren Unkelhäuserjev sistem in kako potrebna je težka železna pest Cuvajeva.

Koliko resnice je na tem sumničanju, se seveda ne da dognati. Vendar pa mislimo, da ogrski list, ki dobro pozna razmere na Ogrskem in Hrvatskem, ni zgrešil svojega cilja.

Narodno-gospodarstvo.

Na tedenski semenj v Kranju, dne 28. aprila 1913 se je prignalo: 137 glav domače govede, — glav bosanske govede, 11 glav hrvaške govede, 4 telet, 33 prešičev — ovac. — Od prignane živine je bilo za mesarja: 75 glav domače govede, 11 glav hrvaške govede, 3 prešičev. — Cena od 1 kg žive teže 94 v za pitane vole, 86—90 v za srednje pitane vole, 82—84 v za nič pitane vole, 90 v za bosansko (hrvaško) goved, K 1.06 za teleta, K 1.24 za prešiče pitane, K 2.20 za prešiče za rejo.

Tržne cene

na tedenskem semnju v Kranju, dne 28. aprila 1913:

Pšenica	100 kg	K	23.—
Rž	" "	"	22.—
Ječmen	" "	"	20.—
Oves	" "	"	21.—
Koruza stara	" "	"	21.80
Koruza nova	" "	"	19.—
Ajda	" "	"	24.—
Proso	" "	"	21.—
Deteljno seme	" "	"	—
Fižol ribničan	" "	"	28.—
Fižol koks	" "	"	32.—
Grah	" "	"	48.—
Leča	" "	"	48.—
Pšeno	" "	"	30.—
Ješprenj	" "	"	28.—
Krompir	" "	"	6.—
Mleko 1 l.	" "	"	—20
Surovo maslo	1 kg	"	3.50
Maslo	1 "	"	3.—
Govedina I.	1 "	"	1.80
Govedina II.	1 "	"	1.72
Teletna I.	1 "	"	2.—
Teletna II.	1 "	"	1.80
Svinjina I.	1 "	"	2.—
Svinjina II.	1 "	"	1.80
Prekajena svinjina I.	1 kg	"	2.20
Prekajena svinjina II.	1 "	"	2.—
Slanina I.	1 "	"	2.—
Slanina II.	1 "	"	1.70
Jajca 7 kom.	" "	"	—40

alci Kairo. Egiptu so gospodovali samostojni vladarji. Pod vladanjem Saladinovim napoči nov procvit, predvsem v zgodovini Kajire, ki se olepša s citadelo in vodovodom. Križarske vojske se le mimogrede dotaknejo Egipta; sicer osvoji kralj Ludovik IX. francoski Damiette, pri nadaljnjem prodiranju ga pa potolče in vjame vladar Turanšah. Po njegovi smrti se polasti vladanja telesna straža Mamelukov, ki izkličje za gospodarja Egipta svojega načelnika Aibeka, katerega naslednik, nadarjeni Bibars, uniči za vedno ostanke krščanskega jeruzalemskega kraljestva. Zanjega vladarja dinastije Mamelukov premaga turški sultan Selim leta 1517. in Egipt je turški „pašaluk“. Začasno se polasti Egipta veliki Korzičan. 1. julija 1787 prijadra Napoleon pred Aleksandrijo, se polasti mesta z naskokom, pobije Mameluke pred Kajiro in osvoji v zmagovitih pohodih cel Egipt. Domače zmešnjave ga pozovejo nazaj na Francosko. Njegov podpoveljnik Kleber se je še nekaj časa junaško branil turške premoči, zmaga sovražnike pri Matariji, toda umore ga v Kajiri. Naslednik general Menou podleže pomanjkanju in presili sovražnikov, združenih z Angleži, uda se in zapusti Egipt, ki pokaže početkom in sredi 19. stoletja pod predniki sedanje dinastije znova neizčrpno svojo moč, kulturo in bogastvo. (Dalje).

DOPISI.

Iz Vogelj. Zopet grozi Jupiter Pluvius, bog dežja in slabega vremena, uničiti trud ubogega kmeta. Ta sitnež nam prav nič ne prizanaša. Lani nas je obiskal z hudo točo, ki nam je vzela skoro ves pridelek. Ječmen, rž in pšenica je bila domala popolnoma zdrobljena. Po malem so pa bili prizadeti tudi vsi drugi pridelki. Krompir nam je zelo dobro obrodil, le žal, da je imel tako nizko ceno, da se je le težko spravil v denar. Lanskoletne rane bi se že zacelile, da bi nam le Jupiter Pluvius ne sekal s svojim mokrim plaščem novih. Letos nas je zopet obiskal. Tako je prav srborito razsajal pretečeno nedeljo, pondeljek in torek. Nestanovitno vreme smo imeli, komaj se je svetilo solnce, ga je prepodil dež in še celo točo smo videli. Prve dva dni je padala bolj po malem, namešana med dežjem. V torek se je pa pošteno vsula kljub temu, da je cerkovnik zvonil z vsemi tremi zvonovi, in padala kake četrte ure neprenehoma, debela kot lešniki. In tudi treskalo je. Kakor se poroča iz Hrastja, je tam v pondeljek treščila strela v neko dekle, ki je šlo s polja domov, da je zadobila na desnem licu hude opekline. Sedaj so jo že odpeljali v bolnišnico. Tako nam je pričakovati zopet slabo letino. Če bo toča tako pogosto prihajala v posete, bo še slabša od lanske. Tercijalke pa mislijo, da mora tako biti, ter jim je Johanca v Vodich prerokovala, da bo letos tako slaba letina, da bo pri vsaki hiši lahko požela ena ženjica. Bomo videli ali bo res tako. Naš že sedaj ubožani kmetič pa s strahom gleda, kaj mu prinese prihodnost.

Zanimivosti iz Vogelj. Kakor povsod drugod, tako so tudi v naši vasi izvedeli od c. kr. okr. glavarstva, da mora imeti vsak obrtnik i. t. d. na vidnem kraju napis. Ker je bil za napravo napisov določen rok, bi doletela vsakega, ki bi ga zamudil, občutna kazen. Te pa se menda vsak boji. In tako so hiteli pritrjevati napise nad gostilne in trgovine. Bliščali so se napisi. Tu je tesar, tam črevljar, tukaj krojač in tam kovač in bogsigavedi kaj še. Najbolj se je bliščal napis nad vrati gostilne, ki je bil začetkoma kaj lepo izdelan, sedaj se je pa tako pokvaril, da dela skoro nečast gostilni. Oglejmo si ga torej bolj natanko. Gostilničar, ki je izjema med drugimi, si je dal napraviti gorostasni napis z debelo tiskanimi črkami. Za tako velik napis pa menda mizar ni imel pripravne deske in si je pomagal na ta način, da je zložil dve deski skupaj. Tako je imel dovolj široko desko, da se je lahko napravilo ime, kakršnega je zahteval gostilničar. Tako je izgotovil mizar z velikim trudom napis in zadovoljil naročitelja. Izgotovljenega ga je oddal nekem prijatelju, da ga prinese, oziroma pripelje na pristojno mesto. In zbrala se je gruča radovednežev in vsi so gledali in občudovali ta krasni napis. Še gostilničarka je rekla, da je res lepo narejen in z zadovoljstvom je gledala lepo naslikanega svojega moža na deski. Gostilničar pa se je klanjal in zahvaljeval svojemu sodruhu za trud in prijaznost. Ko so se vsi dovolj nagledali, so obesili in pritrdili napis nad vrata in potem so šli vsi zadovoljni v hišo. Ampak nesreča ne miruje in zadela je tudi ta napis. Napis so obesili zunaj nad vrata, ker mora biti na vidnem kraju. Pri tem ga pa niso nič zavarovali proti slabemu vremenu. Prišel je dež, deska se je pa prav pošteno namočila in lep ima na mokrem to svojstvo, da se razkroji. In tako se je zgodilo tudi tukaj. Ko je bila deska do dobrega premočena, ni vprašal lep ali je komu po volji ali ne, če ne drži več desk skupaj. In v kratkem se je zaznalo, da se deski pomičeta druga od druge in da je na sredi nastala vedno bolj zevajoča odprtina. To so pa koj zapazili naši hudomušneži in uganjali svoje dovtype. Nekdo pa se je celo izrazil, kako si je tolmačiti sklano desko. Gostilna naj bi se raje imenovala s krajsanim imenom „pri počenem Janezu“. Vsi navzoči so z odobravanjem sprejeli ta predlog in sedaj smo radovedni, kaj poreče gostilničar k temu novemu imenu?

DNEVNE VESTI.

Škofova pridiga. Po tihi maši, katero je daroval dr. Anton Bonaventura Jeglič minulo nedeljo ob priliki birmovanja v Kranju, je sledila škofova pridiga. Govornik je razpravljal o pomenu sv. birme, o svojem romanju v Rim, o sili in nadnaravni moči sv. cerkve, o njenih sovražnikih in njih namerah. To vse je bilo lepo in dobro in bi gotovo napravilo vtis na poslušalce, da se je škof nekoliko manj premetaval na prižnici, da ga ni mučil ravno v največji ekstazi dolgotrajen kašelj in da je govoril saj nekoliko razločneje. No, končno škof za to ne more, če ni govornik, če je bil v Kranju slučajno prehlajen in če ga je narava obdarila s preveliko porcijo temperamenta, in mi bi bili gotovo zadnji, ki bi se zaradi teh nedostatkov dotaknili njegove propovedi. Toda Anton Bonaventura je koncem pridige zašel v staro napako

in pokazal, da ne zna ločiti vere od politike. Pokazal je iznova, da mu kljub dolgoletnemu škofovanju nedostaja takta, ki bi moral dičiti prvega cerkvenega dostojanstvenika v deželi. Med cerkvenim govorom je napravil ekskurz na politično polje, prav po načinu nadebudnih kaplanov, ki si hočejo priboriti dobro faro. Razpravljajoč o krajevnih klerikalnih organizacijah, ki so zvečina strankarska bojna društva ter podjetja in ki z malo izjemo nimajo prav nič cerkvenega na sebi, je govoril nekako tako-le: „Prepričal pa sem se, da je Kranj od zadnjega mojega prihoda močno napredoval. V svoji sredi imate priprosto Marijino družbo; ja tudi gospe imajo še posebej Marijino družbo, krščanske gospe jo imajo. Pa „Orle“ imate v Kranju, lepe in čvrste „Orle“. Pa tiskarno svojo imate, pa knjigoveznicu; vse to stori mnogo za našo vero. In „Orle“ imate tudi. Na gospodarskem polju ste se tudi osvobodili. Imate „Posojilnico“, kar je prav hvalevredno. No in tudi „Meščansko zvezo“ imate, ta „Meščanska zveza“ tudi ni karsibodi. Krščanski „Orli“ se tudi postavijo. In svoj list imate, krščanski list imate. To je lepo, to je res lepo. Povem vam, držite se dobrih listov, prebirajte samo prave krščanske liste, ki store veliko dobrega, ki so tako dobri, tako dobri. Ogičajte pa se cerkvi nasprotnih listov, ki so vašim dušam v pogubo. Ej, tudi v Kranju izhaja tak list, ki je vernikom v pohujšanje, sveti cerkvi pa močno na kvar. Stran s takimi listi!...“ Ne domišljamo si, da bi presvitli ljubljanski knezoškof bral „Savo“, še več, prepričani smo celo, da se pri vsestranski svoji zaposlenosti ne utegne brigati niti za krščanskega „Gorenjca“. In če bi kdo tudi še tako prepričevalno trdil, da knezoškof čita naš list, bi kaj takega ne verjeli, kajti potem bi morali tudi verjeti, da je Anton Bonaventura v nedeljo vedoma govoril neresnico. Kaj takega nam ne pride na um in uverjeni smo, da je lagal le njegov informator, ki je nabasal škofa, da je „Sava“ dušam v pogubo, vernikom v pohujšanje in cerkvi na kvar. Prav bi bilo, če bi bil dr. Jeglič vsaj nekaj tednov pred birmo prelistaval „Savo“, potem bi nam v nedeljo ne bi bil delal krivice, prezrl ne bi bil v svoji propovedi „Pomožne blagajne“ in morda bi bil pohvalno omenjal celo našega Ceneta Marinka. Sodbo o političnem delu škofove pridige pa prepuščamo svojim bralcem, in če smo jim žnjo napravili le nekoliko veselja, smo dosegli svoj namen.

Odločen pristaš S. L. S. je g. Lovro Rebolj, vsaj tako sam trdi v včerajšnjem „Gorenjcu“. Toda ta odločnost je nastala še le od tedaj, ko je pričela „Meščanska zveza“ zahajati v njegovo gostilno. Pred nedolгим časom je bil mož še odločen naprednjak in liberalen agitator. Tako odločen je bil, da je celo na napredni program kandidiral v občinski odbor in bil tudi izvoljen. Radovedni smo le še, ako bo tudi tako odločen, da bo svoj mandat odložil.

Kakor čujemo iz krogov Meščanske zveze, namerava g. Lovro Rebolj odložiti mesto občinskega odbornika in sploh vsa poverjena mu mesta, ker je po mučnem duševnem boju, v katerem mu je zvesto stal ob strani meščan Vinko Marinko, spoznal, da se njegova načela ne strinjajo s programom narodno napredne stranke. — Poroča se nam tudi, da se gospod Lovro Rebolj, odkar je zopet enkrat oblekel klerikalni havelok in liberalnega za morebitno poznejšo vporabo spravil lepo v skrinjo, ne bo več podpisaval „Lovro Rebolj, gostilničar in krojač“, temveč samo še „odločen pristaš slov. ljudske stranke.“ Tako je vsaj sklepati iz njegove zahvale v včerajšnjem „Gorenjcu“. Svetovali bi mu le, da si ne da natisniti preveč vizitk s tem naslovom, ker je znano, da je samo toliko časa „odločen“ pristaš kake stranke, kolikor časa je ta „izčrpljiva“.

Osebnosti. Major v generalnem štabu Oton Mally je postal podpolkovnik. Major pri 79. pešpolku Friderik Polak je postal podpolkovnik istotam. Poročnik-računovodja Josip Šajovic je postal nadporočnik.

Iz davčne službe. Davčni upravitelj Henrik Kette je pomaknjen v IX. činovni razred. Medsebojno so premeščena oficial Rudolf Delhunja od davčnega referata k davkarji in davčni praktikant Rudolf Lazar od davkarije k davčnemu referatu. Premeščen je davčni oficial Rudolf Peschitz iz Kočevja v Radovljico in davčni praktikant Ivan Madronič iz Kranjske gore v Mokronog.

Odgovorno uredništvo tukajšnjega lista „Gorenjec“ je prevzel grobokop g. Janko Florjančič. Ali to morda kaj pomenja?!

Pešizlet gorenjske sokolske župe na Selo. Prvi majnik — praznik probujajoče se narave — je bil pač najlepši dan, ki si ga je mogla izbrati

G. S. Ž. za svoj pomladanski pešizlet. Prvi solnčni žarki so se odbijali na jasnem nebu, ko je odkorakal kranjski „Sokol“, ki je imel do cilja najdaljšo pot. Mimo Javornika na Jamnik in odtod po strmi grapi v Kropo, kjer je že čakal tržiški Sokol, ki je prikorakal preko Podnarta. Tekom pol ure, ki je bila namenjena odpočitku, je došel Radovljiški Sokol in skupno so vsa društva odkorakala okoli enajste ure čez Kamno Gorico in Lipnico, kjer se je pridružilo blejsko društvo, proti Radovljici, kamor smo dospeli točno opoludne. Po kratkem oddihu šla je pot dalje čez zelene travnike proti Vrbi, kraju, ki je rodil človeka, ki nam ni pridobil slave z mečem ali denarjem, temveč z milodonečo pesnijo. Pred rojstno hišo pesnika Franceta Prešerna imel je br. Adalbert Pučnik nagovor, v katerem je v navdušujočih besedah slavil spomin velikega moža. Ko sta se imenom župe podpisala v spominsko knjigo starosta in načelnik, odšli smo dalje in ob zvoku sokolskih tromb prikorakala je četa na Selo točno ob dveh popoldne. Kmalu za člani so dospeli telovadke kranjskega Sokola, ki so se odpeljale z vlakom opoludne do Radovljice in odtod korakale na Selo. Na vrtu gostilne pri Kuntu se je razvila neprisiljena zabava, na čemur gre pred vsem zasluga tamburaškemu zboru Jeseniškega Sokola, ki je pod vodstvom br. Ravnika neumorno igral celo popoldne. Udeležence zleta je pozdravil br. Starosta Marinček, ki je pozival brate do vztrajnosti in dela, da vzlubijo svojo krasno domovino in da jo bodo branili grabežljivih rok sovražnika. Pri južnih svojih bratih učimo se lahko ljubezni do domovine in kri, ki je in ki bo tekla na kamenitem našem jugu, ne bo usahnila brez kali, tudi za nas bo rodila neraztrgljive vezi slovanskega bratstva! — Krasen je bil dan in lepa pot je pripeljala poleg 71 bratov v kroju in 8 sester iz Kranja, nebroj občinstva na Selo, tako da bi ga imenovali med najuspešnejši prireditvami Gorenjske župe, če bi nas ne motila odsotnost nekaterih društev, tako n. pr. Škofjeloškega in Železniškega. Bratje, v skupnosti leži naša moč, v neumornem delu postanemo močni, to bodi naše geslo! Vsem udeležencem zleta krepki Nazdar!

Odlikovanje. V nedeljo dne 4. t. m. dopoldne odlikovan bode pred mestno hišo vodnik tukajšnjega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva gospod Anton Drukar s častno kolajno za 25letno delovanje na polju gasilstva in rešilstva.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Kranju ima jutri ob 1/4 na 8. uro zjutraj mašo na čast sv. Florijana. Po maši se vrši odlikovanje g. Drukarja. Popoldne se vrši pešizlet v Rakovco z godbo na čelu.

C. kr. pletarska šola v Radovljici vidno napreduje pod vzornim vodstvom g. L. Patika. Izdelujejo se v tej šoli tako lepi izdelki, da lahko tekmujejo z vsemi izdelki tu in inozemskih firm. Taka je občna hvala! Kdor si je enkrat nabavil kak predmet iz te pletarne, se rad vrača z zopetnimi naročili na ta zavod. In kar je glavno, ti izdelki so narejeni iz domačega protja in z domačimi delavci.

Razglas. Na ustanovnem zavodu za gluhome v Ljubljani se bodo s pričetkom šolskega leta nanovo sprejemali gluhome in šoloobvezni otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov. Pogoji za pri-pust k pouku, oziroma za sprejem v zavod, so: 1. Gluhonemost ali takšna stopinja naglušnosti, da se dotičnik s posluhom ne more naučiti glasovnega jezika; 2. izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto življenja in 3. primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje. Od sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumni in božjastni otroci, kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe. Ravnotako se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna proučiti se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki močijo posteljo. Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasita ob svojem času. Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje in hrano, proti plačilu letnega zneska 300 K. Znotranji gojenci dobe vso preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim perilom. Znotranji gojenci morajo v zavod sledeča oblačila v dobrem stanu s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko suknjo, dvoje črveljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopico, dvoje črveljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 napsne jopice, 3 predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik. Prošnje za pripust k pouku, oziroma za sprejem znotranjih gojencev v zavod je do 10. junija t. l. vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhome v Ljubljani. Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami: a) z rojstnim listom, b) z izpričevalom o cepljenih kozah, c) z zdravniškim izpričevalom o gluhonemosti z napovedjo, kako je ista nastala in o telesni zmožnosti, č) z domovinskim listom, d) s šolskimi naznanili, če jih ima dotičnik. Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za znotranjega gojenca, je priložiti vrhutega izkaz o premoženju ali pa zavezno pismo, da bode plačeval po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto. Pri-

stavlja se še, da se prošnje, ki bi dosepele po 10. juniju t. l. in ki bi se ne vložile predpisanim potom, to je pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhome ali ki bi bile pomajnkljivo opremljene, ne bodo uvaževale. C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

Roparski napad. Ko se je minoli petek vračal mizarski mojster Matija Gogola med 10. in 11. uro ponoči iz Lesec domov, ga je napadel med leškim mostom in Zagoricami neznanec. Dočim ga je zagrabil z levo roko za prsi, mu je pomolil z desnico revolver pod nos ter zahteval denar. Gogola se je branil; medtem pa se je sprožil samokres ter mu je krogla prodrila roko. Gogola je na to zbežal proti Lescam in napadalec mu je nekaj časa sledil ter še trikrat ustrelil za njim. Na begu je izgubil Gogola klobuk, ki se je drugi dan našel razrezan. Napadalec, ki je imel obraz črno po-barvan, je srednje velik in precej močan.

Zgradba mostu v Kokrici pri Kranju. Za zgradbo železobetonskega mostu v Kokrici pri Kranju so na 18.000 K proračunjena dela in se bodo oddala potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za posamezna proračunana dela, naj se predlože do 19. maja t. l. ob 12. uri opoldne deželnemu odboru kranjskemu. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe mostu v Kokrici“. Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg, št. 4) v uradnih urah.

Senzacionalna novost. Kakor nam poroča Singer Co., akcijska družba šivalnih strojev, bo videti prihodnji teden v tukajšnji podružnici na Glavnem trgu št. 119. zanimivo delo na nove vrste rodbinskem šivalnem stroju „66“. Tri gospodične podjetja bodo šivale na tem stroju v vseh oblikah, da se tako pokaže res neprecenljiva vrednost istega v gospodinjstvu. Dostop je vsakemu prost ter se vabijo osobito dame, da si ogledajo delovanje tega „66“ stroja, ki bo izdeloval dražestne stvari v domačo porabo v par minutah. Osobito bo občudovati delovanje nagubalca, ki položi gube docela enakomerno, kar je pri ročnem delu izključeno. Čičkač pa čička blago ter vleče brezhibne plise-gube in jih istočasno prišiva. Pogledati bo treba tudi natančno delo obrobjevalca, kakor tudi premenjajočega se robilca, ki hitro in z lahkoto napravlja robove ter prišiva ob enem čipke. Zanimivo je tudi slediti črtam, ki jih vleče sutašer. Na ta način se izgotovi na stroju v najkrajšem času večerna havbica s plise-gubami, robčki in čipkami. Pred očmi gledalca nastajajo havbica in otročje obleke, ki vzbujajo veselje mladih mater. Predpasniki, ovratniki, bluže, klobuki iz čipk in mnogi drugi dražestni in koristni predmeti se izdelujejo v najkrajšem času na tem „66“ stroju, ki ima dane praktične aparate, ki se popolnoma enostavno rabijo. Ako se tak stroj kupi, se kupovalko brezplačno pouči v vseh teh delih. Znano je pa dalje tudi, da Singerjev „66“ šivalni stroj ne šiva le izborna, ampak tudi eksaktno krpa in veže in radi tega je umljivo, da hoče imeti vsaka gospa tak stroj, ki se ga v istini lahko označi za najpopolnejši šivalni stroj sedanosti.

Iz Tenetiš se nam poroča, da so minoli teden vasovali fantje pri nekem dekletu. Ker se ista ni javila ter fante celo polila s smrdljivo tekočino, so se fantje razjezili ter pobili več šip in žugali s požigom.

V Bohinjski Bistrici se je izleglo gospej tamošnjega poštarja jajce, ki je osebovalo malo pišče z debelo glavo in dvema kljunoma.

Iz Rateč je letos šlo na nabor 11 fantov, potrjenih je bilo 6. Ko so se vrnili iz Radovljice, je bilo mnogo ukanja, a zdaj je videti bolj žalostne obraze.

Amerika je zopet pobrala iz Rateč 4 moške osebe in 1 dekle. Šli so iskat si kruha v daljno tujino.

V Kranjsko Sibirijo so se vrnile prve lastovice 10. aprila, kukavica je zakukala letos 21. apr. Zdaj je nastopila najlepša pomlad. Bukova veja je ozelenela in sadno drevje poganja brstja. Zadnji sneg, ki ga je padlo 20 cm, ni napravil nikake škode, tudi poznejši mráz ni škodoval, ker je drevje bilo še nerazvito.

Iz Rateč. Naši vrli gasilci so nam priredili zadnjič gledališko predstavo v svojem Domu. Prireditelj se je vršila v prid društvene blagajne. Pri tej priliki je nastopil prvokrat moški pevski zbor ter nam zapel pomembno

Od Urala do Triglava
Krkonoši i bo Balkana.

Nato je nastopila Franica D. s deklamacijo „Gasilcem“. Pevski zbor je še zapel nežno-milo pesem: „Nikar, nikar se me ne boj“. Vrli diletantje so pa uprizorili burko „Trije tički“. To Vam je

bilo smeha! Videli smo prave tičke, brhko krčmarico, Špelo, ponosnega krčmarja in strogega sodnika ter zaspanega Petra. Vse nastopivše osebje je prav povoljno rešilo svojo nalogo, tako pevci kakor tudi igralci in ljubka deklamatorica. Vsa čast jim, posebno pa še gospodu pevovodju in režiserju nadučitelju Z. Videli smo mnogo gostov tako iz Kranjske gore, Podkorena, Bele Peči — celo iz tužnega Korotana. K. A.

Vodovod za Bled in okolico. Deželni odbor oddaja zgradbo vodovoda za Bled in okolico. Na okroglo 563.000 kron proračunjenja dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen in na podlagi teh izračunjenega skupnega zneska naj se predlože do 26. majnika t. l. ob 12. uri opoldne podpisaneu deželnemu odboru. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda za Bled in okolico“. Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni; navesti je tudi dobavišča cevij, armatur in cementa. Razven tega je dodati kot vadij še stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah, kjer se tudi dobe proti plačilu K 7.—.

Vreme je postalo vsled izredne toplote, ki je naenkrat zavladalo, jako spremenljivo in zadnje dni smo doživeli več prav hudih neviht. Najmočnejša je bila v pondeljek, združena s točo, ki je okolu Cerkelj in Senčurja napravila mestoma precejšno škodo. Isti dan so zahtevale naravne sile tudi človeško žrtev in sicer je strela osmodila Katarino Jerman iz Hrasnja (Prebačevo). Plela je na polju in bežala domov, ko se je bližala nevihta, kar trešči v neposredni bližini, vsled česar je zadobila težke opekline na desnem licu in desnem boku. Tudi lasje so vsi osmojeni. Na lice mesta je prihitel še isti večer zdravnik in upati je, da ta nesreča ne bo zahtevala smrtnih žrtve. Nevihte so se ponavljale tudi še v torek in sredo in bati se je, da bi toča ne pokončala mlade setve. Zelo priporočljivo je zato, zavarovati tudi poljske pridelke, posebno žito proti toči, da se slučajna nezgoda ne občuti tako hudo.

Avtomobilska zveza Celje Ljubljana je bila otvorjen v četrtek. Ob 5. uri popoldne je odpeljal prvi avto iz Ljubljane skozi Domžale, Lukovico, Črni Graben v Savinsko dolino, skozi Vransko in Žalec v Celje, kamor je došel okrog 7. ure zvečer. Vozil bo vedno dvakrat na dan in sicer bo stala vožnja 5 kron za progo Ljubljana-Celje. Avto-omnibus te nove proge smo imeli priliko videti tudi v Kranju in sicer se je ustavil v pondeljek zvečer pred gostilno na Bekselnu, ko je bil na poti na Brezje, kamor je peljal več izletnikov. V vozu, ki se da s platnenimi zavesami zavarovati proti dežju ali prahu, je prostora za 20 — 24 oseb, na strehi pa je prostor za prtljago. Z otvoritvijo te nove zveze bo nedvomno jako mnogo korišćeno tujskemu prometu v Savinski dolini, kakor tudi onim, ki imajo tam trgovske opravke. Podjetje je v slovenskih rokah.

Binkoštna veselica v Postojnski jami. Kakor običajno se vrši tudi letos na binkoštni pondeljek, dne 12. maja v Postojni velika jamska veselica. Vsi velikanski podzemeljski prostori bodo ta dan vseskozi čarobno električno razsvetljeni, več godb bode sviralo po raznih jamskih dvoranah, na „plesišću“ se bodo vrteli plesaželjni občudovalci podzemeljskih krasot, c. kr. jamska pošta bode uradovala, sploh obeta biti Postojnska jama ta dan središče zabave in veselja. Tudi za telesni blagor p. t. občinstva bode v vsakem oziru najboljšo preskrbljeno. Ta dan bodo vozili v Postojno razni posebni vlaki po znatno znižanih cenah in sicer odhaja posebni vlak iz Ljubljane ob 12. uri 40 min. popoldne. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike, udeležiti se jamske veselice ter si hkrati ogledati podzemeljske krasote svetovnoznane Postojnske jame. Veselica se vrši pri vsakem vremenu in se prične ob 5. uri popoldne, vstopnina znaša 3 K za osebo.

Preosnova deželne brambe. Kakor poročajo, misli vojaška oblast razpustiti obmejne domobranske polke ter jih nadomestiti z bataljoni, kakor so n. pr. lovci. Po tej preosnovi pridejo pri nas v poštev domobranski pešpolk št. 27 v Ljubljani, domobranski pešpolk št. 4 v Celovcu in deželni strelci št. 1, 2 in 3.

Mali Jožek v šoli. Mali Jožek je napisal v soboto sledečo šolsko nalogo: Pred Velikimi leti še ni bilo prav Nobenih bukel in znali so jih samo ta Bogati brati, ker so bili Dragi. Takrat so prišli Menihi in so jih prepisali. In je pa trajalo zelo Dolgo in umrli so pred svojim Koncem in nov menih je moral napraviti knjige vse polne. Enkrat pa je brisichel Guttenberg na zveto in ko je bil Velik in je moral iz Šole ven je vzel les, ga razrezal na črke in jih pomočil v črno Farbo in je vzel papir

in jih je pritisnil in tako je nastalo sveto Pismo. In izgubil je s tem ves denar in je našel potem se Enega prijatelja in ta mu je pozneje še enga posodil in ta kušt je šel nato po Celi Evropi in po avstro-Ogrski Državi. — In potem je prišel menih in je najdel pulfer. Ta je vzel lonc in je hotel Nekaj drugega noter napraviti, napravil pa je pulfer, skočila je iskra in v pisker in ekblodiral in se je imenoval Bertold Schwarz, kakor Naš predsednik dežele. Potem so Drugi Veliko kanon naročili in so s tem napolnili in ko so počile ni mogel noben Riter več stati in to je bil konec vojske.

Razno.

Strašna rodbinska drama. — Revident drž. žel. v Beljaku Ahačič zaklal svoja sina, ranil ženo in sebe ustrelil. Zadnjič se je izvršila strašna rodbinska drama, ki vzbuja veliko pozornost in ki je napravila po celem mestu silno mučen vtisk. Okoli 11. ure so začeli prebivalci obupne klice na pomoč. Klici so prišli iz okna 2. nadstropja na Šolski cesti in sicer iz stanovanja revidenta državnih železnic Ahačiča. Ko so vdrli stražniki in sosedji v stanovanje, se jim je nudil strašen prizor. V spalnici sta ležala na posteljah v mlaki krvi z razrezanimi vratovi že mrtva sinova 13-letni Aleks in 9letni Maks. V sobi za služkinjo so dobili njegovo soprogo, vso krvavo in precej ranjeno na vratu. V drugi sobi pa je ležal s prestreljeno glavo v zadnjih zdihljajih Ahačič sam. Tudi on je v kratkem umrl. Trupla nesrečnikov so odpeljali v mestno mrtvašnico, soprogo pa je dr. Schmerger, ki stanuje v isti hiši, obvezal in so jo odpeljali v bolnišnico. Še bolj mučen vtisk pa je napravila ta nesrečna novica po mestu, ko so se zvedele podrobnosti. Ahačič je storil to namenoma po mirnem predarku. — Med tem ko je igrala zvečer soproga klavir, je spisal namreč Ahačič več poslovnih pisem, napravil je oporoko, zložil je vse to v neko mapo, na katero je prilepil listek s sledečim besedilom. Umoril bom ženo, otroka in sebe, ker se bojim, da zblaznim. Nato je šel k soprogi in izzval malenkosten prepir. Med preprirom je skočil na njo z nožem in jo večkrat sunil v vrat. Toda zadel je slabo, ker se mu je žena branila, končno se mu je iztrgala iz rok, pobegnila v sobo za služkinjo od koder je klicala skozi okno pomoč. Med tem je šel Ahačič v spalnico svojih sinov in jih napadel z nožem. Razrezal jima je skoraj popolnoma vratove. Starejši sin se je branil in je, kakor kažejo sledovi, že ranjen skočil na okno, da bi skočil na ulico. Toda oče ga je prehitel, vrgel ga nazaj na posteljo in končal svoje delo. Nato je šel v svojo sobo, utaknil je v usta samokres in se ustrelil. — Revident Ahačič, ki je sin pred več leti v Ljubljani umrlega odvetnika dr. Ahačiča, je bil preje častnik in prestopil v službo državne železnice. Ko se je oženil, se je večkrat sprl s svojimi sorodniki. — Bil pa je znan kot jako milorjuben človek, plemenitega značaja in je bil obče priljubljen mož. Kaj ga je dovedlo do tega groznega čina, je zagonetka, ki jo morda rešijo njegova poslovna pisma, kojih vsebina še ni znana.

Grozen zločin blazneža. V ulici Remota v Trstu se je izvršil strašen zločin. Mehnik Franc Šlager, 33 let star, Tržačan, zaposlen v tržaškem tehničnem zavodu, oženjen in sicer jako dober mož in skrben oče, je nenadoma zblaznel. Vrnil se je nenadoma nepričakovano domov. V kuhinji je dobil svojo ženo, svojega poldrugo leto starega otroka in 73 let staro taščo. Pograbil je kuhinjski nož in ga zasadil ženi globoko v trebuh. Žena je padla in obležala v mlaki krvi nezavestna. Nato je skočil blaznež k otroku in mu zasadil nož v prsa. Toda starka je skočila v tem k zetu in mu hotela iztrgati nož iz roke. Toda blaznež jo je sunil v pleče in jo težko ranil. Nato je bežal na ulico. Ko je videl stražnika je stopil k njemu in mu čisto mirno rekel, da je celo družino poklal. Stražnik ga je aretiral. Ko so prišli na mesto nesreče, je bila žena že mrtva, otrok je umrl na poti v bolnišnico, starka pa bo tudi podlegla rani. Šlagerja so aretirali in ga pazno čuvali. A drugi dan je skočil nenadoma s postelje in se je zaletel z glavo v zid tako silno, da je obležal nezavestno. Odpeljali so ga v bolnišnico. Bržkotne tudi on ne bo več okrevale.

Atentat na španskega kralja Alfonza. V soboto je bil izvršen na španskega kralja Alfonza atentat, ki pa je ostal brez vsakih posledic za kralja samega in njegovo spremstvo. Ko se je vračal kralj v soboto ob pol 2. popoldne od pomladanske vojaške parade skozi Calle de Alcalá v palačo, se je preril skozi množico neki človek in trikrat ustrelil iz bližine nekaj metrov na kralja. Vsi strelji so izgrešili svoj cilj, pač pa so bili tako dobro namerjeni da so zadeli konja, ki se je zgrudil, zadet v hrbet. Kralju je priskočilo na pomoč njegovo spremstvo on pa je odjezdil navidezno popolnoma miren na konju svojega pobočnika domov. Glasom drugih poročil je oddal atentator na kralja samo dva strela, ki sta oba zadela kraljevega konja, tretji strel pa je počil šele pozneje, ko je skušala policija odvzeti atentatorju revolver. Atentat je bil izvršen s tako naglico, da je bilo občinstvo, ki se je bilo zbralo v veliki množini, da gleda povratek kralja in vojaštva, popolnoma preseneteno. Ljudje v okolici atentatorja niti mislili niso na to, da bi storilca prijeli, taka zmeda je nastala med gledalci. Atentator se je skušal takoj pomešati med občinstvom, dva stražnika pa sta mu

sledila in ga prijela. Sedaj se je razvil med atentatorjem in stražnikoma boj. Vrgla sta ga na tla in mu skušala iztrgati revolver, ki ga je imel še vedno v rokah. Tedaj je najbrže počil tretji strel. Tudi ko so atentatorja peljali na policijski komisariat, se je ta besno branil proti spremljevalcem. Napadel jih je hipno z bodalom in tudi nekega stražnika ranil. Vendar se je posrečilo izviti mu bodalo, nakar so ga šele uklenili. Na komisarijatu je izpovedal nato, da se piše Allegre, da je 25 let star in po poklicu mizar. V zaporu je izjavil, da je hotel kralja umoriti in nato izvršiti samomor in da nima nobenih sokrivcev. Dajo mu naj jesti, potem naj ga pa obesijo. O vzrokih atentata navzlic temu, da so ga celo noč zasliševali, ni hotel ničesar povedati. Našli pa so pri njem pismo na njegovo ženo, v katerem pravi: V prvi vrsti si ti kriva, da sem to izvršil; če bi mi bila poslala, kar sem zahteval, ne bi bil izvršil tega dejanja. Atentator je anarhist in je delj časa živel na Francoskem, od koder je bil izgnan. O atentatorju Allegreju se izve, da je bil od leta 1908. oženjen z neko delavko. Potoval je tudi večkrat na Francosko. Iz Barcelone, kjer je stanoval s svojo ženo, je nekoč izginil in se je mudil tri mesece v Cerbere. Tam je začel bolehati na živcih, vsled česar ni bil potrjen k vojakom. Bil je tudi večkrat brez dela, zlasti ker je bil zelo hude jeze in se ni mogel z nikomur razumeti. Tudi svojo ženo je zelo pogosto pretepal. Kakor poročajo iz Madrida, pa njegova žena ni samo vedela, da namerava izvršiti atentat na kralja, marveč ga je celo spodbujala. Preiskovalni sodnik je dobil prepričanje, da je atentator popolnoma nesamostojen človek, na katerega je prav lahko vplivati. Na videz je Allegre popolnoma ravnodušen, je s lastjo, kadi in se pogovarja s stražami.

Zadnje vesti.

Dve pismi kralja Nikole.

„Matin“ poroča iz Londona, da je kralj po prvem odgovoru na evropsko demaršo, v katerem je odklonil zahtevo po odstopu Skadra, pisal velevladstvom še drugo pismo, v katerem izjavlja, da se vda volji Evrope in zapusti Skader, ako dobi zagotovilo, da bo Črna gora za Skader teritorialno odškodovana. Drugi odgovor je bil objavljen že na četrtkovi konferenci poslanikov v Londonu, ki prvega pisma niti v vednost ni sprejela, kakor da ne bi bilo pisano. V diplomatičnih krogih menijo, da dobi Črna gora za odškodnino kos ozemlja, ki je bilo sedaj odkazano Srbiji.

„Matin“ konstatira sledeče uspehe četrtkove konference poslanikov:

1. Kralj Nikola se vda zahtevi Evrope, se umakne iz Skadra in proglašja pravico do teritorialne odškodnine.

2. Med velevladstvi vlada popolno soglasje.

3. Ker Avstrija oficijelno zahteva brezpogojen odstop Skadra, napravijo velevladstvi skupen korak na Cetinje z energično zahtevo, da Črna gora zapusti Skader v določenem kratkem roku. Obenem pa zašepčejo Nikolici na uho: Stori, kar terjamo od tebe; pozneje ti bodo kompenzacije priznane. Splošno sodijo, da Avstrija ne bo oporekala takim obljubam.

4. V ponedeljek se poslaniška konferenca zopet sestane.

Bojevitost na Dunaju.

Na dobro informiranih mestih pravijo, da se mednarodni položaj ni prav nič izpremenil, da se pa začetek vojaške akcije pač lahko zavleče iz diplomatičnih in vojaških razlogov vsled novega položaja v Albaniji. Avstrija nastopi za „oprosti-

tev“ Skadra, kadar se ji bo zdel trenotek primeren in ne glede na pondeljko vojsko poslanikov. Avstrija nima poslaniški konferenci ničesar več povedati. O kompromisih se ne pogaja in tudi glede na teritorialne in finančne kompenzacije je stališče monarhije neomajno. Danes ne gre le za skaderko vprašanje, temveč za ves kompleks albanskega vprašanja in v tem oziru se nadaljuje dogovarjanje z Italijo.

Kazenska ekspedicija v Albanijo?

„Az Est“ poroča iz Budapešte v posebni izdaji, da pripravljata Avstro-Ogrska in Italija kazensko ekspedicijo v Albanijo. Na današnji avdienci, da je cesar odobril predloge načelnika generalnega štaba Konrada Hötendorfa in podpisal tozadevne odloke. Ta ekspedicija bo popolnoma ločena od skaderske zadeve in je le posledica nemirov in nereda v Albaniji. V slučaju skupnega vojaškega nastopa v Albaniji namerava Italija zasesti Santi Quaranti in Valono, Avstrija pa Medovo in Drač.

Najboljši in najcenejši asbest - škriklj

iz tovarne v Mor. Žumberku, dalmat. portland **CEMENT**, „**SALONA**“ in „**SPALATO**“ ter **OLJNATE BARVE**, priporoča

Franc Dolenz v Kranju
veletrgovina s špecerijo.

Zastopnika za Zenit:

Jakob Lah, Rateče-Belapeč.
Ig. Morič, Jesenice.

76

Odda se takoj

40-11

stanovanje

katero obstoja iz 3 sob, kuhinjo in kletjo.

Naslov v upravnishtvu „Save“ v Kranju.

Nam diši kava
vedno najbolje

kadar jo skuha mamica
s pravim : **Franckom** :
„Taka kava je duhteča,
ima poln, močan okus
in lepo, vabljivo barvo.“

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož **Makso Zaloker, Ljubljana** **Kra-**
kovski nasip št. 26, so dosegle dosedaj povsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni
tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. 50 26-7

Lepo stanovanje

se odda s 1. junijem

v Kranju, v sredini mesta.

Več se izve v upravnistvu „Save“.
Istotam se odda tudi

mesečna meblovana soba.

74 3-1

Odda se

63 3-5

mesarija

s 1. avgustom t. l., v Kranju št. 103

Pozor, kolesarji!

Naznanjam, da sem letos prevzel zastopstvo za Puch-kolesa. Kdor želi pravo Puch kolo, naj se name obrne. Imam pa v zalogi tudi še druga cenejša kolesa. Na željo pošljem cenik. Kupujem tudi razne

starine.

47 12-6

Pavel Bizjak star., Kranj št. 102.

Ideal gospodinje

je

Singer šivalni stroj

Dobivajo se v vseh prodajalnah, ki imajo poleg stoječi
S-izvešek ali po naših potnikih.

Singer Co. deln. družba šivalnih strojev
Kranj, Glavni trg št. 119.

75 19-1

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin, dokler ne poznate naših cen za leto 1913.

Najboljši in najcenejši nakup pri tvrdki

Karel Čamernik & Ko.,

Ljubljana, Dunajska cesta 9-12

Špecialna trgovina s kolesi in motorji, avtomobili in posameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

ZAHTEVAJTE CENIK.

72 10-2

36 26-4

Najbolj varno naložen denar v celem
političnem kranjskem okraju!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
325.000 kron.

Hranilnica posoja na zemljišča po 5 $\frac{1}{2}$ % na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1912. je bilo stanje hranilnih vlog nad

5 milijonov 100 tisoč kron

Posojil na zemljišča ter posojil občinam

: **nad 4 milijone kron.** :

4 $\frac{1}{2}$ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem še zglašati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkven denar.

Ta najstarejši denarni zavod v **Kranju**

uraduje na rotovžu

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do

4. ure popoldne.

Jamčeno čisto, jedrnato

2 52-18

Tovarna: **Ig. Fock, Kranj**

MILO z znamko Solnce.

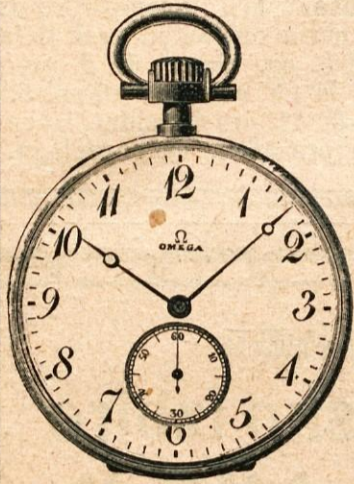
najizborneje in današnjim cenam primerno **najceneje**

zato najbolji **nadomestek** vsem dražjim vrstam. :: Prodaja se tudi na drobno.

Izdelki:

Kristalna soda, pralni lug, rudeče in črnomarmorirano Eschweger milo, zeleno tržaško in belo Marzeljsko milo, ter vse ceneje vrste pralnega mila. **Stearinske sveče. Kolomaz.**

12-18

Rudolf Rus

urar v Kranju poleg lekarne

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Priporoča se sl. občinstvu v nakup pripravnih raznovrstnih

birmanskih daril

Najnižje cene brez konkurence. Ceniki zastoj in poštine prosti.

Tiskarna „Sava“ v Kranju

Vizitke, poročna naznanila, pisma, zavitke, račune, bolete, cirkularji, letake, vabila, lepake, posmrtnice,

jukste, trgovske karte, knjige v vseh velikostih, troškovniki, brošure, časopisi in sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v eni ali več barvah izvršuje v najelegantnejši obliki, hitro in najcenejše.

Garantirano višnjevo cveteča francoska lucerna predanice prosta plombirana.

Mauthnerjeva semena zelena z lenjav in cvetic.

Veletrgovina J. & A. Majdič, Kranj

Deželni pridelki, špecerijsko blago.

Priznani najboljši dalmatinski portlad cement „Salona“ za izdelovanje opeke in cement drugih znamk za zidanje

Svetle sezamove tropine.

Umetna gnojila.

Domača črna detelja predanice prosta plomb.

Vsakovrstna travna semena, krmilna pesa, korenje, čista grahara, semenski oves domač in češki.

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic v Kranju poprej C. Pleiweiss

priporoča svojo bogato zalogo vedno najnovjšega in najboljšega manufakturnega blaga.

Posebno priporoča slavnemu občinstvu za

pomladansko sezijo

bogato izbiro oblek za moške in ženske; botrom pa obleke za birmance in birmanke.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

13-18

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po

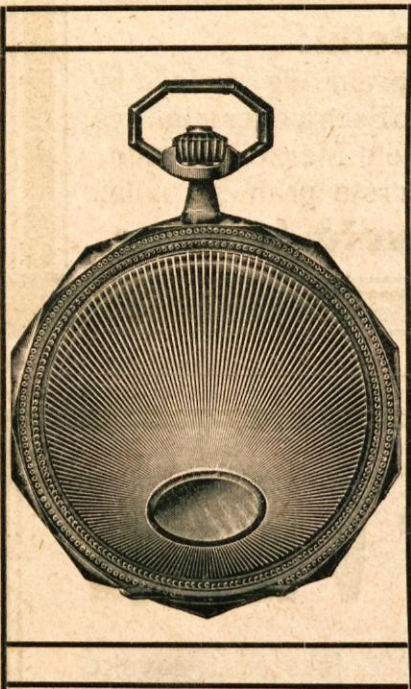
4³ / 4⁰ / 0

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure so vsak delavnik ob 9.—12. dopoldne.

Tiskarna „SAVA“ v Kranju

se priporoča v izdelavo vseh tiskarskih del.

Ivan Levičnik
 urar in trgovec v Kranju.
 Velika zaloga
 Najcenejša in srebrnine.
birnanskih daril
 Cene brez konkurence.
 Postrežba
 solidna.
 9 52-18

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holzacker

konc. zobotehnik

v Kranju

16 52-18

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne, izven velikih praznikov na razpolago.

Vinska veletrgovina **Rudolf Kokalj, Kranj**

17-18

Priporočam svoja
 izvrstna, zjamčeno pristna
 dolenska, metliška, štajerska in istrijska
vina
 v sodih in steklenicah

Zaloga najfinejših tu- in inozemskih šampanjcev, stekleničnih vin in mineralnih voda.

Cenjene dame mesta Kranja in Gorenjske
 opozarjam na velikansko izbiro
**damskih in dekliških
 slamnikov!**

Velezaloga
 galanterijskega, norimberskega, modnega blaga in pletenin
A. Adamič :: Kranj

15-18

M. Rant - Kranj

trgovina s špecerijskim in galanterijskim blagom

Priložnostni nakup **otroških vozičkov.**

Najraznovstnejše **špecerijsko blago.**

Kolodvorska restavracija

priporoča

vedno sveže Budjeviško pivo
 ter pristna vina in dobro kuhinjo

Krasen senčnat vrt

4 52-18

Eternit

najboljše strešno kritje
 prodaja najceneje tvrdka
Merkur, Peter Majdič, Kranj

18-18

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge od 1. januarja 1913 naprej po čistih

brez odbitka rentnega
 davka.

4³ / 4⁰ / 0

brez odbitka rentnega
 davka.

7-18

Rezervni zaklad
 nad K 800.000.

Rezervni zaklad
 nad K 800.000.